

Mollösund 5:398 i Mollösund socken Orust kommun, Västra Götalands län

Arkeologisk utredning

Anna Ihr

Kulturlandskapet rapporter 2015:1

Mollösund 5:398 i Mollösund socken
Orust kommun, Västra Götalands län
Arkeologisk utredning

Anna Ihr

Administrativa uppgifter

Fastighet: Mollösund 5:398 i Mollösund socken, Orust kommun, Västra Götalands län.

Länsstyrelsebeslut dnr: 431-30400-2014

Beställare: Orust kommun

Fältarbetstid: 2014-11-18 - 2014-12-18

Projektnummer: 1431-1

Projektansvarig: Stig Swedberg

Fältansvarig: Anna Ihr

Övrig personal: Andreas Toreld

För personalens meriter hänvisas till Kulturlandskapets hemsida.

Undersökningsområdets storlek: 75 000 m²

Belägenhet i SWEREF 99 TM: Norr 6442700 m, Öst 292600 m

Höjd över havet: 5-15 meter

Arkiv: Kulturlandskapet

Dokumentationsmaterial: Bohusläns museum.

Fynd: Har ej omhändertagits.

Mollösund 5:398 i Mollösund socken, Orust kommun , Västra Götalands län.**Arkeologisk utredning**

Kulturlandskapet rapporter 2015:1

© Kulturlandskapet 2015

Författare: Anna Ihr

Foton: Där fotograf ej anges är bilder tagna av fältpersonalen.

Omslagsbild framsida: Översikt över det låglänta utredningsområdet med den oskiftade by-/gårdstomten i bakgrunden. Fotografiet är taget mot sydväst från en bergsknalle i utredningsområdets norra del.

Bild baksida: Den oskiftade gårdens lada, vilken har stockar märkta med 1600-talsdatering.

Orienteringskarta: Framställd av Kulturlandskapet med data från Map Maker, FMIS samt Länsstyrelsen i Västra Götaland.

Topografisk grundkarta samt plankarta: Tillhandahållen av beställaren.

Övriga kartor och situationsplaner: Framställda av Kulturlandskapet.

Redigering och layout: Björn Schagerström

Tryck: Nordbloms Trycksaker AB, Hamburgsund

Sökord: Flinta, härd, järnålder, kokgrop, odlingsrösen, stenålder, stengärdesgård

Kulturlandskapet

Ekelidsvägen 5

457 40 FJÄLLBACKA

www.kulturland.se

kontakt@kulturland.se

Innehåll

Sammanfattning	5
Syfte	6
Utredningsområdet	6
Tidigare undersökningar	7
Metod	7
Utredningsresultat	8
<i>Fynd</i>	8
<i>Anläggningar</i>	9
<i>Analysresultat</i>	9
Tolkning	9
Antikvarisk bedömning	9
Förslag på ytterligare åtgärder	10
Källor	11
Bilagor	12
1. <i>Schaktlista</i>	
2. <i>Anläggningar</i>	
3. <i>Lämningslista</i>	

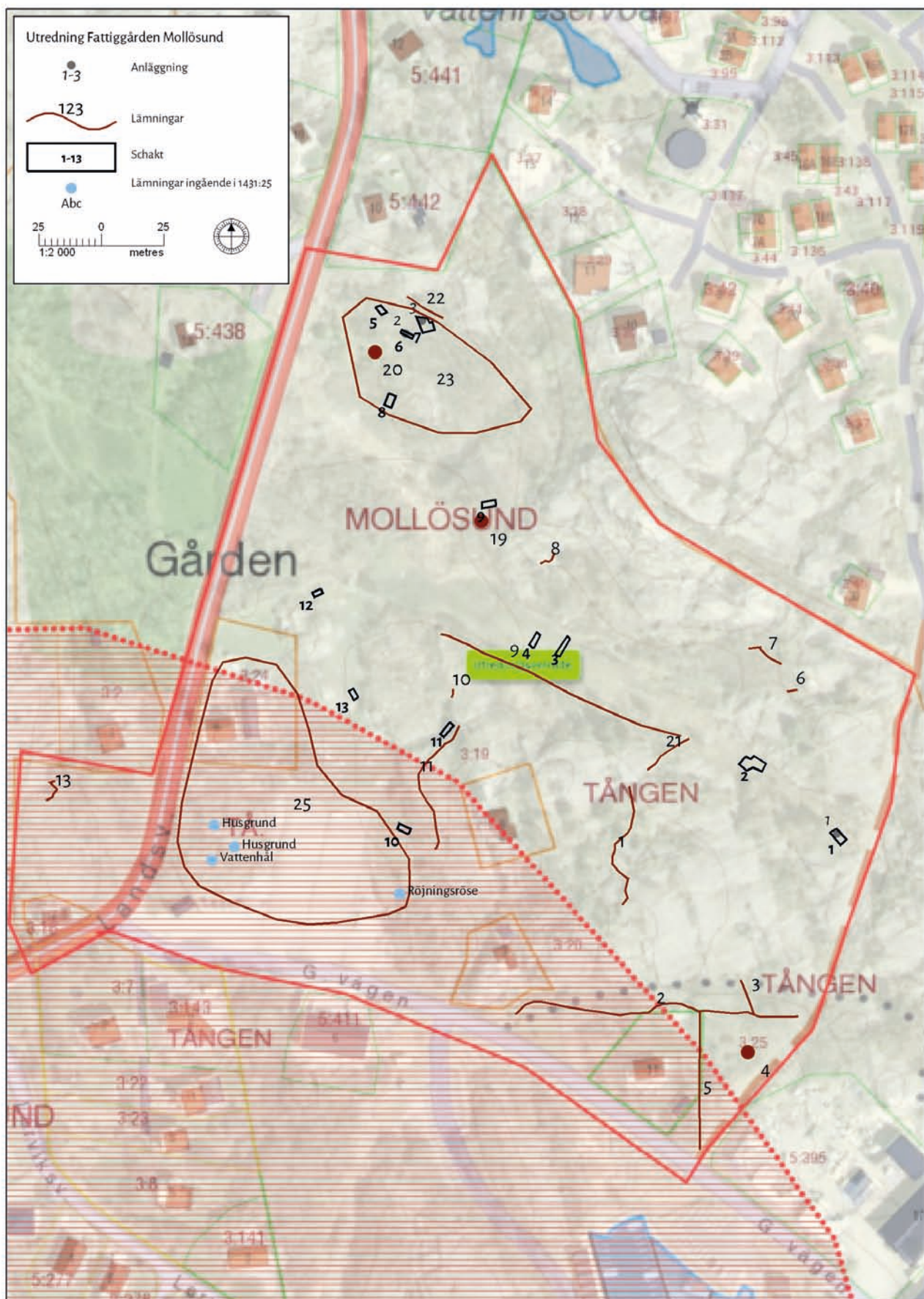

Illustration 1. Översiktskarta av utredningsområdet med schaktinmätningar.

Mollösund 5:398 i Mollösund socken

Orust kommun, Västra Götalands län.

Arkeologisk utredning

Sammanfattning

Kulturlandskapet har på uppdrag av Orust kommun utfört en särskild utredning inom delar av fastigheten Mollösund 5:398, södra Tången/Fattiggården, inför en eventuell exploatering av platsen. Området utreddes i syfte att bestämma platsens användning i forntiden men även för att klargöra kopplingen till flera omkringliggande, kända fornlämningar. Med tanke på den låga höjden över havet och närheten till kusten förväntades eventuella fornlämningar ligga inom tidsperioden yngre järnålder eller senare. Oavsett tidsperiod har alla lämningar en tydlig relation till havet.

Efter förberedande kartstudier genomfördes fältarbetet i tre steg: En dags inventering, en dags schaktning samt en dag med metalldetektor. Det historiska källmaterialet gör gällande att två gårdar har funnits i området. Inom den yta där schaktning utfördes förekommer ställvis omrörda lager och påförda massor. Troligtvis är dessa massor tillförda från annan plats i samband med beredande av traktorsväg.

Denna utredning visade tydligt på vilken nivå en äldre strandlinje har löpt. Matjordslagret var här tunt, bitvis väldigt tunt. Vidare resulterade

utredningen i att ett boplatssområde har rapporterats till FMIS. Denna boplatssområde kan beläggas av två eldstäder och ett strandnära läge med fynd av slagen och svallad flinta.

Ett ytterligare resultat är en lokaliserad härd i områdets sydöstra del, vilken som ovan nämnda boplatssområde kan beläggas genom en eldstad. Dessutom har en by-/gårdstomt kunnat konstateras och stöd för denna går att se i Generalstabskartan från 1844. Referens om gården saknas däremot i laga skifteskarta från 1898.

Vidare hittades 3 odlingsrösen. Ett i sydväst, ett i mitten av utredningsområdet och ett som ligger inom bytomten.

Uppe på bergskammarna upptäcktes inga fornlämningar. Däremot återfanns en mängd gärdesgårdar spridd över området. Vissa av dessa löpte längs med branta klippor på ett sådant sätt att den naturliga klippformationen utnyttjades som del i gärdesgården. Boplatssområdet och härderna bedöms som fornlämningar. Stengärdesgårdarna bedöms som kulturhistoriska lämningar, på samma sätt som by-/gårdstomten, odlingsrösen och en historisk husgrund.

Illustration 2. Generalstabskartan från 1844. Utredningsområdet är markerat med rött.

Syfte

Orust kommun avser att detaljplanera området som idag ligger inom det nya strandskyddet. Detaljplanen handlar om bostadsbebyggelse. Med anledning av detta har Kulturlandskapet fått i uppdrag att utföra en arkeologisk utredning (AU). Målen för AU är främst deskriptiva (planerings- och beslutsunderlag); att klargöra om fornlämningar fanns inom området. I fall fornlämningar framkom fanns ytterligare ett syfte; att tydliggöra eventuella kopplingar mellan dessa och havet. När utredningen är avslutad skall alla lämningar inom området vara kända, de skall även vara bedömda avseende fornlämningsstatus.

Utredningsområdet

Utredningsområdet omfattar en dalgång mellan en höjdrygg i norr och lägre liggande bergsknallar i söder. Höjdryggen i norr avgränsar bostadsområdet Tången. Stora delar i det utredda området innefattar både klippor och berg. Bergsryggarna består av kala hållmarker beväxta med ljung och gräs, delvis även med större sly.

I det historiska kartmaterialet återges några gårdar, vilket förklarar att utredningsområdet är

hägnat med ett flertal gärdesgårdar. Gårdarna har odlat marken i närområdet. Det finns belägg i Generalstabskartan från 1844 om en by-/gårds-tomt som inte tycks vara skiftad, se illustration 2. Däremot finns det en utskiftad gård i områdets norra del.

I närheten av undersökningsområdet finns ett flertal fornlämningar registrerade. Trankorier har lokaliserats väster om utredningsområdet (Mollösund 23:1 och Mollösund 24:1) och söder om (Mollösund 20:1, Mollösund 21:1 och Mollösund 22:1). Vidare finns det ett odlingsområde registrerat söder om utredningsområdet (Mollösund 26:1) och en röse-liknande lämning (Mollösund 2:1). Närmast norr om området finns två boplatser belägna (Mollösund 27:1 och 27:2). På andra sidan om Tångesundet, det vill säga öster om utredningsområdet, finns ett fiskeläge inregistrerat i FMIS (Tegneby 409:1), som dock inte har synliga lämningar. Dessutom finns här en boplatz (Tegneby 498:1). På den senare har slagen flinta återfunnits på 10-15 meters höjd över havet. Sydöst om utredningsområdet finns ett långröse med en sten-sättning (Mollösund 4:1) på en höjd av 25 meter över havet. Strax söder om 4:1 finns ytterligare

Illustration 3. Havsutsikt. Fotot är taget mot söder från en höjd i utredningsområdets norra del.

tre rösen på något lägre höjd; 20 meter (Mollösund 3:1, 3:2 och 3:3).

Dessutom har det rapporterats in maritima lämningar av privatperson i Mollösund hamn, Mollösund 37. Slutligen finns det även uppgifter om två fartygs-/båtlämningar (Mollösund 28 och Mollösund 40).

Genomgående kan påpekas att den nära relationen till havet är tydlig i området, *illustration 3*. Med alla dessa inregistrerade fornlämningar blir det tydligt att denna halvö har använts under lång tid.

Tidigare undersökningar

Inom själva undersökningsområdet har inga tidigare arkeologiska undersökningar utförts. Det finns däremot undersökta fornlämningar i närheten. Närmast norr om området finns två boplatser belägna (Mollösund 27:1 och 27:2). Den senare har bekräftats med en datering till 900-talet fKr. Boplatserna sträcker sig i väst-östlig riktning om 100-150 meter. Mollösund 27:2 är nästan hälften så stor som Mollösund 27:1. Båda höll kvarts- och flintavslag. Den mindre boplatserna presenterade även fynd av knacksten, medan i 27:1 återfanns resterna av en härd med

skärvsten, sot och kol. Dessa två boplatser delundersöktes år 2000 av Bohusläns museum, *Bramstång & Gustavsson 2008*.

Bohusläns museum har dessutom inventerat marina lämningar sydväst om AU-området, det vill säga i själva Mollösund by, dess hamn och vatten i direkt anslutning här till; Mollösund 34, *Olsson & Bergstrand 2000*.

Metod

Inledningsvis inventerades utredningsområdet i syfte att identifiera eventuella kulturhistoriska lämningar som till exempel gravmiljöer i höjdlägen, samt möjliga boplatser på lägre nivåer. Då området delvis är beväxt med tät skogsläsnande snår, röjdes en del områden med maskin för att få tillträde. Därefter öppnades 13 schakt med grävmaskin, se *illustration 1*. Dessa förklades jämt över ytan och med hänsyn till ett VASchakt som löper i väst-östlig riktning i området. Det fjärde schaktet (nr 4, bilaga 1) djupgrävdes för att söka efter eventuella överlagringar.

Schakten mättes in med DGPS och beskrevs. Anläggningar mättes också in, beskrevs i plan och fotograferades (bilaga 2). Någon enstaka anläggning delundersöktes för att fastställa forn-

Illustration 4. Mossbeväxt gärdsgård.

lämningsstatus. Avslutningsvis gicks området över med metalldetektor.

Utredningsresultat

Utredningen utfördes under två och en halv dagar i november respektive en halv dag i december 2014. Vi började med en heldags inventering av två arkeologer. Som ett resultat av detta har tretton gärdsgårdar, två röjningsrösen samt en historisk husgrund inventerats, mätts in och dokumenterats med hjälp av fotografering, se *illustration 1 & 4*.

Inga fornlämningar kunde konstateras på höjdryggarna i utredningsområdet inom ramen för den inledande inventeringen. Därför koncentrerades avbaning med hjälp av schaktmaskin uteslutande till låglänta marker.

Efter inventeringen utfördes maskinavbaning under en dag, återigen av två arkeologer. Schaktningen utfördes genom att bana av utvalda ytor, för schaktlista se bilaga 1. Härvid framkom tre anläggningar, fördelade över området. Alle tre

var eldanläggningar av typ hård eller kokgrop, *illustration 5*. De är tydliga i sina avgränsningar och fyllningarna består av skärvsten och sotig sand. Två av dem finns nära varandra i det norra boplatsoområdet, strax öster om den skiftade gården. Den tredje återfanns i det första schaktet, i utredningsområdets sydöstra del. Anläggningarna redovisas i bilaga 2.

Bytomten identifierades med hjälp av kartstudier. Bytomten kan beläggas genom 1844-års skifteskarta. Husen finns även på generalstabskarta och sjökarta. Inom bytomten finns en idag bebodd mangårdsbyggnad och en ladugård. Enligt nuvarande ägare är huset flyttat inom gården under 1800-talet medan den äldre delen av ladugården legat på samma plats sedan 1600-talet. Förutom de befintliga husen finns två husgrunder, ett vattenhål samt ett röjningsröse inom bytomtens begränsning.

Stora delar i det utredda området innefattar både klippor och berg, där fornlämningar inte har kunnat lokaliseras. Det lågt liggande beväxta området mellan bergsknallarna håller endast en nivå på 4-9 meter över havet. Detta är lågt, varför endast järnålderslämningar eller lämningar från senare perioder kan återfinnas. Med tanke på dess skyddade läge mellan bergen, havets närhet och den låga höjden, fanns trots allt en tanke om både havsdeponering och högre belägna gravhögar. Inga indicier av dessa typer av fornlämningar kunde dock beläggas. Undersökning med metalldetektor gav utslag endast i modernt material, och inventering på bergsryggarna gav uteslutande resultat av gärdsgårdar. Totalt framkom under utredningen lämningar i form av tretton hägnader, två röjningsrösen, en boplat, en hård, en historisk husgrund samt en by-/gårdstomt.

Fynd

Det litiska materialet separerades utifrån iakttagen lagerföljd och kontext, och fynden sorterades redan i fält. Mest material återfanns i schakt nummer åtta, där ett femtiotal slagna och svallade flintavslag hittades. Bland annat återfanns två svallade kärnor. Ytterligare ett schakt presenterade ett stort antal flintbitar. Detta var

Illustration 5. En eldstad. Anläggning 3, taget mot väst i schakt 7.

i schakt fem där ett femtontal flintavslag hittades, se bilaga 1. Alla fynd återdeponerades i respektive grävenhet.

Anläggningar

Tre anläggningar framkom som ett resultat av denna utredning, se bilaga 2. Som beskrivits tidigare är alla tre eldstäder med tydliga avgränsningar. Fyllnadsmaterialet utgörs framförallt av skärvsten och sotig sand. De är jämförbara även till storlek och form; 0,6 meter x 0,6 meter i snitt och runda, se *illustration 5*.

Analysresultat

Inga naturvetenskapliga analyser har utförts inom ramen för denna utredning.

Tolkning

I utredningsområdet finns tydliga spår efter värmeprocesser. De tre eldanläggningarna kan möjligen härröra från skilda tidsperioder, men ingen tycks vara äldre än romersk järnålder. Detta kan fastställas av höjden över havet. Det li-

tiska materialet visar på tillverkning av redskap som kan ha försiggått på platsen. Däremot visar denna utredning inte på en varaktig vistelse av människor på platsen vare sig under sten- eller järnåldern. Området har med andra ord brukats men troligen inte bebotts under denna tid.

I områdets norra del finns en utskiftad gård. Strax öster om denna gård, har en boplatssyta registrerats. Denna antagna boplatssyta kan dock i en framtida arkeologisk undersökning visa sig vara en aktivitetssyta från den nämnda utskiftade gården.

Däremot finns det belägg för en by-/gårdstomt från senare tid enligt laga skiftes karta från 1844. Det handlar om en gård som varaktigt bebotts. Stora delar av den lägre liggande marken utgörs av betes- och åkermark. Matjorden är tunn, så de anläggningar som framkommit ligger grunt.

Antikvarisk bedömning

Boplatssytan och härden har bedömts som fornlämningar, medan resterande framkomna läm-

ningar har bedömts som övriga kulturhistoriska lämningar.

Förslag på ytterligare åtgärder

Kulturlandskapet anser att bopplatsen vid en exploatering av området, bör bli föremål för förundersökning. Det är rimligt att en eventuell förundersökning även omfattar härden i områdets sydöstra del. Det ökar möjligheterna att förstå boplatslämningarnas kontext och klargöra ett eventuellt samband mellan lämningarna.

För fornlämningar gäller att de förutom själva lämningen även omges av ett så kallat fornlämningsområde. Fornlämningsområdet utgörs av ett så stort område på marken (eller sjöbottnen) som behövs för att bevara fornlämningen och ge den tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse. Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap i Kulturmiljölagen (KML) och genom miljöbalkens generella hänsynsregler, där stor vikt läggs vid hänsyn till kulturlämningar och kulturmiljöer. Ansökan om ingrepp i lämningar lämnas till länsstyrelsen.

Källor

Litteratur

Bramstång, Carina & Gustafsson, Agneta	2008	Tången. Arkeologisk förundersökning Mollösund 27:1–2 Tången S:1, Mollösund socken, Orust kommun. Bohusläns museum, Rapport 2008:29.
Olsson, Andréas & Bergstrand, Thomas	2000	Vad vet vi om skärgårdens fornlämningar under vatten? - En kartläggning med utgångspunkt från nordvästra Orust. Bohusläns museum Rapport 2000:29.

Digitala källor

FMIS		Fornsök, http://www.fmis.raa.se
Laga skifteskarta	1893	https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?archive=REG&showmap=true&searchType=v&nbOfImages=84&sd_base=lm14&sd_ktun=0001zhxc&mdat=1338590793
Generalstabskarta	1844	https://etjanster.lantmateriet.se/historiskakartor/s/show.html?showmap=true&archive=RAK&sd_base=rak2&sd_ktun=52414b5f4a3234332d34312d31&archive=RAK

Muntliga källor

Hans Isaksson	14-11-27	Samtal med husägaren.

Bilagor

1. Schaktlista
2. Anläggningar
3. Lämningslista

Bilaga 1. Schaktlista

Schakt nr	Längd (m)	Bredd (m)	Djup (m)	Markslag	Jordart	Beskrivning
1	4	1,5	0,2-0,25	Bete/vall	Sand	Längst in i bergsnip. Schaktet vattenfylldes snabbt. Matjorden var 0,20 m tjock. Därunder humös sand. Kokgrop hittades (anl nr 1).
2	8	3	0,2-0,4	Bete/vall	Sand	Vadstenar eller möjlig kaj alt. Gärdesgård. Matjorden var här stenig och 0,20 m tjock. Därunder silt.
3	9	1,5	0,1-0,6	Bete/vall	Sand	Matjorden var stenig ca 0,20 m tjock och därunder silt. Mycket omrört. Recent dike.
4	6	1,5	0,3-0,7	Bete/vall	Sand	Matjorden var stenig ca 0,20 m tjock. Därunder silt. Mycket omrört. Recent dike.
5	4	1,5	0,1-0,3	Skog	Sand	Matjorden var stenig ca 0,15 m tjock. Därunder silt. Berg i delar av schakt 0,1 m djupt. Fynd av ett 15-tal bitar flinta, varav 2 avslag och 4 splitter. De är dock osäkra.
6	6	1,5	0,2-0,4	Skog	Sand	Matjorden var stenig ca 0,20 m tjock. Därunder silt med sten. Urlakad kokgrop återfanns (anl nr 2). Fynd av 5 bitar flinta varav 1 avslag och 4 övrigt slagna. Dessutom fanns en knacksten i granit.
7	7	3	0,2-0,3	Skog	Sand	Matjorden var här stenig, 0,20 m tjock. Därunder silt. Eldanläggning återfanns, väldigt tydlig (anl nr 3).
8	6	1,5	0,2-0,25	Skog	Sand	Matjorden var stenig 0,20 m tjock. Därunder fanns grus i norr och sand i syd. Strandzon. Fynd av mer än 50 övrigt slagna och svallade flintbitar, varav 2 avslag och 2 svallade kärnor.
9	4	1,5	0,3	Skog	Silt	Matjorden är stenig 0,15 m tjock. Därunder silt blandat med snäckor. Strandzon.
10	4	1,5	0,8	Bete/vall	Grus	Matjorden är stenig 0,15 m tjock. Därunder finns silt och fyllnadsmassor.
11	5	1,5	0,3	Bete/vall	Grus	Matjorden är stenig 0,10 m tjock. Därunder finns skalgrus.
12	3	1,5	0,3	Bete/vall	Grus	Matjorden är stenig 0,20 m tjock. Därunder finns skalgrus. Enstaka flintor återfanns, troligen naturliga.
13	3	1,5	0,3	Bete/vall	Grus	Matjorden är stenig 0,2 m tjock. Därunder finns skalgrus.

Bilaga 2. Anläggningar

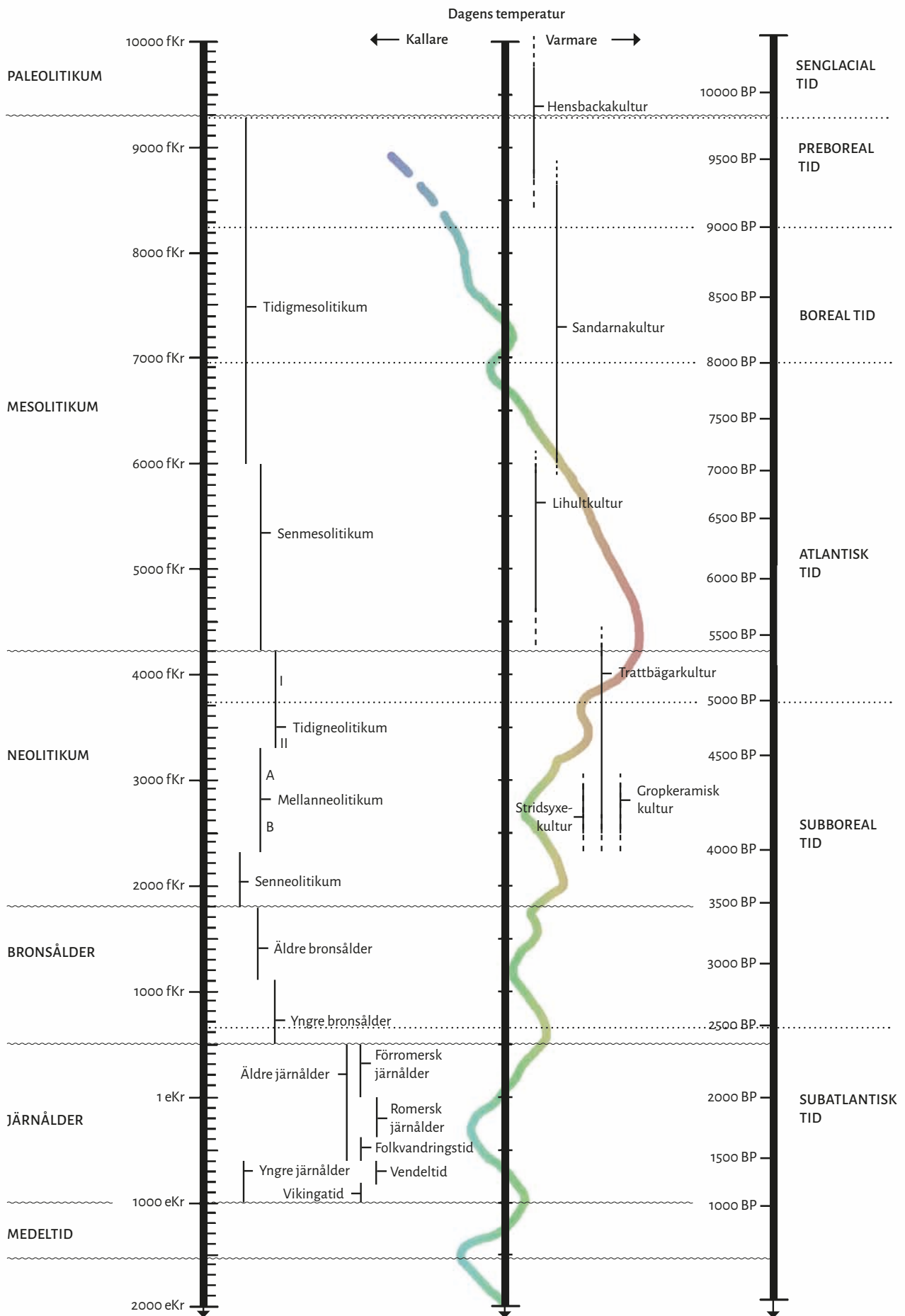
Anl. Nr	Schakt nr	Typ	Längd (m)	Bredd (m)	Djup umy (m)	Form	Beskrivning
1	Schakt 1	Hård eller kokgrop	0,8	0,7	0,25	Rund	Avgränsning är tydlig. Fyllningen består av skärvsten och sotig sand. Belägen i schaktkant.
2	Schakt 6	Hård eller kokgrop	0,6	0,6	0,25	Rund	Avgränsning är tydlig. Fyllningen består av skärvsten och sotig sand.
3	Schakt 7	Hård eller kokgrop	0,6	0,6	0,25	Rund	Avgränsning är tydlig. Fyllningen består av skärvsten och sotig sand. Belägen i schaktkant.

Bilaga 3. Lämningslista

Nr	Typ	Beskrivning (Mått anges med L x B x Dj/Höjd i meter)	Bedömning
1431:1	Hägnad	55 x 0,7 x 0,6 meter stor. Stengärdesgård, stenar i noll-fem lager. Del av hägnaden utgörs av branta bergssidor. Oskadad. Sluttning, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:2	Hägnad	120 x 0,8 x 0,8 meter stor. Stengärdesgård, stenar i noll-fyra lager. Delar av hägnaden är borttagen i öster vid gångväg, delvis även omlagd vid trädgård. Skadad. Sänka, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:3	Hägnad	15 x 0,7 x 0,8 meter stor. Stengärdesgård, stenar i noll-fyra lager. Väg passerar igenom hägnaden. Det är svårt att avgöra om passagen är ursprunglig eller ej. Bedömd som skada. Skadad. Sänka, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:4	Röjningsröse	3,5 x 2 x 0,6 meter stort. Röset lagt av 0,4-0,7 m stora stenar, på bergsimpediment. Oskadad. Sluttning, impediment. Beväxt med ris och två mindre fruktträd.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:5	Hägnad	55 x 0,6 x 0,5 meter stor. Stengärdesgård, stenar i två-fyra lager. Avskuren av gångväg i söder. Delar av hägnaden sammanfaller med fastighetsgräns. Skadad. Sänka, tomtmark. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:6	Hägnad	4 x 0,6 x 0,5 meter stor. Stengärdesgård, anlagd i klapperfält stenar i två-fyra lager. Delar av hägnaden utgörs av branta bergssidor. Oskadad. Sänka, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:7	Hägnad	16 x 0,6 x 1 meter stor. Stengärdesgård, anlagd i klapperfält stenar i två-fyra lager. Delar av hägnaden utgörs av branta bergssidor. Oskadad. Sänka, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:8	Hägnad	9 x 0,6 x 0,4 meter stor. Stengärdesgård, i ett-två lager. Oskadad. Sänka, skog. Ej beväxt.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:9	Hägnad	106 x 0,7 x 0,6 meter stor. Stengärdesgård, i ett-fem lager. Oskadad. Dalgång, hållmark. Beväxt med buskar.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:10	Hägnad	4 x 0,5 x 0,5 meter stor. Stengärdesgård, i ett-tre lager. Oskadad. Krön, hållmark. Beväxt med ris.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:11	Hägnad	106 x 0,7 x 0,6 meter stor. Stengärdesgård, i ett-fem lager. Flertal stenar utrasade, på berget saknas stenar så det blir luckor i hägnaden. Dalgång, hållmark. Beväxt med buskar.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:13	Hägnad	4 x 0,5 x 0,5 meter stor. Stengärdesgård, i ett-tre lager. Oskadad. Krön, hållmark. Beväxt med ris.	Övrig kulturhistorisk lämning

Bilaga 3. Lämningslista fortsättning

Nr	Typ	Beskrivning (Mått anges med L x B x Dj/Höjd i meter)	Bedömning
1431:19	Röjningsröse	1,5 x 1 x 0,3 meter stort. Stenar i ett till två lager. Merparten 0,1-0,2 m stora. Oskadat. Krön, hållmark. Beväxt med ris.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:20	Husgrund historisk	3 x 3 x 0,4 meter stor. Husgrund av naturstenar i ett till tre lager. Svårbesiktigad på grund av växtlighet. Möjligen tillhörande gårdsenhet utskiftad vid laga skiftet. Oskadat. Dalgång, skog. Beväxt med träd och sly.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:21	Hägnad	21 x 1,2 x 0,8 meter stor. Stengärdesgård, i fyra-fem lager. Avslutas i söder mot berg, Oskadat. Sluttning, bete/vall. Beväxt med buskar och mindre träd.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:22	Hägnad	17 x 0,6 x 0,8 meter stor. Stengärdesgård, i två-fyra lager. Oskadat. Sluttning, skog. Beväxt med ris.	Övrig kulturhistorisk lämning
1431:23	Boplats	80 x 40 meter stor utbredning. Inom ytan framkom slagen flinta och två eldstäder. Boplatsytan omfattar en småkuperad terräng med mindre berghällar som omges av sandig eller grusig mark. Osäker utbredning	Fornlämning
1431:24	Hiärd	Hiärd 0,8 x 0,7 meter stor. Fyllning bestående av sotig sand och skärvsten. Osäker utbredning.	Fornlämning
1431:25	By-/gårdstomt	80 x 40 meter stor utbredning. Tomten utgör det ursprungliga gårdsläget före laga skiftet 1844. Inom gården finns en bebodd mangårdsbyggnad samt en ladugård i bruk. Ladugården skall till delar vara uppförd på 1600-talet, huset har flyttats inom tomten på 1800-talet. Inom lämningen finns två uthusgrunder samt ett stensatt vattenhål, samt ett röjningsröse. Osäker utbredning.	Övrig kulturhistorisk lämning

Sammanställd av: Swedberg & Östlund. Källor: Andersson & Ragnesten (red) 2005, Nielsen 1993, Svedhage 1996, Welinder, Pedersen, Widgren (red) 1998 samt OxCal

**Mollösund 5:398 i Morlanda socken
Orust kommun, Västra Götalands län**

Arkeologisk utredning

www.kulturland.se

Kulturlandskapet